

לאדזער טאגעבלאט

22-מער יאהרונג.

5 kwietnia 1929 r.

פרייטאג, כ"ד אדר ב' תרפ"ט.

רעדאקציע און אדמיניסטראציע: פיעטריקאווער 16.
טעלעפאן: פון רעדאקציע 67, פון אדמיניסטראציע 47.

Z intencji zaręczyn naszego kolegi
M. FLUMA
z panną
K. WILFOWNĄ
życzymy aby nowa droga życia była
wielką kwiatami!

Pola Nutk'ewiczówna
Abram Horowicz

צו די תנאים פון מיינ ליבען ברודער-ווייך
מרדכי פלום
מיט פרי. קאראלע ווילף
וויבט אן אהרציגן מול-סוב און אייביגע צופרידענהייט
שלום פלום

א הערליכען מול-סוב און פיל גליק וויבט
מיר צו דער חתונה פון אונזער קווינע
העלא שווארץ
מיט הערן ראזענמאן
זאל אייער לעבענס-וועג מיט רויען בעצירט זיין.
פאמיליע הערשקאוויטש

ענטשולדיגונג
איך בעט ענטשולדיגונג פון דעם פרעסע-ה'
לייביל קאץ און פון דער פערזאנלעכער
פון סער א. זיין. עזרת-אחים, סאר ממן
נישט טאקטישע אימפירונג בעת'ן אייגענע-
טען צישטאנד.

וויינשטיין

א מעברית צימער
מיט א בעזונדערן אייגנאנג מיט אלע בעקוועמליכקייטען
סאר א אנשטענדיגען יונגעראמן פון זשאקארט איבערצוגעבן.
בארטאווניטשא 31, וו. 33, פון 4-2 און פון 7-9 און.

בית הכנסת "אהל יעקב"
מחר בשעת פ' שמיני, מברכים החדש, פ' החדש
ה ט פ ה

עלעקטראלוקס - פילטער

וואס פאר א נוצען ברענגט אונז דע
עלעקטראלוקס-פילטער?
עס ווערט ווייך ווי רעגען-וואסער?

מיר שפארען ביים וועש-וואסען 75% אויף וואש-מיטלען. דאס וועש-וואסען פאדערט א העלפט ארבייט וואס פריהער.
די וועש ווערט ווייס און ווייך און די ווער-האפטטיגקייט ווערט פילפאך פערגרעסערט.

מיר שפארען הירטשאפטס-געשיר, פעהיטענדיג פולשטענדיג דאס שאפען פון קאלך און זאמד-שטיין, דורכדעם פער-
קירצען מיר בעדייטענד די צייט פון קאכען, און דער רעזולטאט דערפון איז, אז

מיר שפארען אויף ברען-מאטעריאל.

מיר שפארען אויף הירטשאפטס-הוצאות, ווייל קאכענדיג די מאכלים אין ווייכען וואסער בעקומען מיר זיי נארהאפטע
און שמאקהאפטע.

מיר שפארען דאס אייגענע געזונד ווי אויך דאס געזונד פון אונזער פאמיליע, פערשאפענדיג זיך א עלעקטראלוקס-פילטער
דאס בעזאלט זיך אונז אין א קורצער צייט, ווייל די אויסהאלטונגס-קאסטען פון דעם פילטער זענען
זעהר מינימאלע.

פערלאנגט פראספעקטען און אומזיסטע דעמאנסטראציען אין אייער וואוינונג.

ELEKTROLUX

ODKURZACZE — FROTERRKI

Warszawa
ul. Marszałkowska L. 153
Telefon 78-97	ŁÓDŹ
ul. Piotrkowska L. 53
Tel. 49-49 i 44-66.	Poznań
ul. Fr. Ratajczaka 39
Telefon 28-93.	Bydgoszcz
Plac Teatralny L. 3
Telefon 12-33.
Katowice
ul. Dyrekcyjna L. 10
Telefon 10-69.	Kraków
Rynek Główny L. 25
Tel. 425-427, 9.	Lwów
ul. 3-go Maja L. 19
Telefon 13-12.	Wilno
ul. Zamkowa L. 2
Telefon 3-35.
- Oddziały:

דעם טיפסטען מיטגעפיהל דריקען מיר אויס אונזערע פריינד
ה' יעקב ראקאווסקי און קינדער
צוליב'ן טויט פון זייער אונפערגעסליכער פרוי און מוטער
נ"ע ברת י'
המקום ינחם אתכם בתוך שאר אבלי ציון וירושלים
אהרן יהודה בערגער און פרוי

אונזער טיפסטען מיטגעפיהל און שמערצפולען ביילייד דריקען מיר אויס אונזער פריינד
ה' יעקב ראקאווסקי און פאמיליע צוליב'ן טויט פון זייער אונפערגעסליכער און הייס-
געליבטער פרוי און מוטער
נ"ע ברת י' ראקאווסקא
זייט געברייסט מיט די טראדיציאנעלע ווערטער: המקום ינחם אתכם בתוך שאר אבלי ציון וירושלים,
פירמע
"י. דעגענשטיין און קאמפ."

ELEKTROWNIA ŁÓDZKA
podaje do wiadomości Pp. Odbiorców energii elektrycznej na **ograniczniki**, iż
ostateczny termin uregulowania należności za rachunki II-go kwartału (bia-
łe), to jest za czas od 1 kwietnia 1929 r., **upływa dnia 10 kwietnia r. b.**
Niewpłacenie należności w terminie wyżej wskazanym osiągnie za sobą
skutki zerwania umowy zawartej na dostawę energii elektrycznej, oraz przerwę
w dostawie prądu bez uprzedniego o tem zawiadomienia.
W celu uniknięcia sokoisku przy płaceniu w ostatecznym terminie, uprasza
się o wcześniejsze regulowanie należności.
Przy płaceniu należy bezwzględnie przedstawić zapłacony rachun-
ek biały za I kwartał 1929 roku.
DYREKCJA
Łódzkiego Towarzystwa Elektrycznego, Sp. Akc.

ד'ס מאדערן-אינגעוואקסענע שייך - געשעפט
D. Weksler
GŁÓWNA 9.
איז צו די בעפארטענענדיגע ימים טובים פערזעהן
מיט א גרויסען אויסוואהל פון
הערען, ערשטקלאסיגע אויסאר-
דאמען, שייך, גוטע בעדיינינג
קינדער - מעסיגע פרישען.

Dr. H. Gutztaud
med
אקוסער-גינעסאלאג
Zachodnia 62 (Ceglarniana 23)
Telefon 29-52
בעסט און פון 9 ביז 10 פריה און פון 5 ביז 7 אונטער

אסתר פערעלמוטער
בערנארד פירנבוים
פערלאפט
אין מערץ 1929.

Z intencji zaręczyn
siostry naszej p.
Estery Perelmutterówny
z panem
Bernardem Birnbaumem
życzą wielu szczęścia i róż-
owej przyszłości
Braćta Perelmutter,
זכו פרלמוטער.

ברכה חבה ולבית הרני מברך
את אחותי האהובה אסתר ליים
בואה בברית האירוסין עם בחיר
לצבה מר דב פירנבוים תהא
דרכם סוגה בשושנים ויוני לבנות
את ביתם על הרי יהודה תחת שמי
ציון הבתרים.

בעקאנטמאכונג
איך ס'ען נאכגעט, עס
אין בעקאנטמאכונג און
וואהל פון ראמטען און ביל-
דער צו ביליגע פרעזען.
אלע בעקאנטמאכונג ווערן
אומגעשטעלט אין משך
פון 24 שעה, די פרעזע-
צע און און און 9 פריה ביז
11 אונטער.
פילאש בעקאנטמאכונג
העלבראקטע 25 8801

אונזער טיפסטען מיטגעפיהל דריקען מיר אויס אונזער מיטגליד ה'
יודעל פרידמאן צוליב'ן טויט פון זיין פאטער
חיים אשר (הנמרא
עוזעל)
המקום ינחם אתכם בתוך שאר אבלי ציון וירושלים.
דער יודישער פליישער-פעראייין,
פיעטריקאווער 24.

לארדינעז
ס א פ ע ס, ס ט א ר ו
פון עטאמין, טייל, האנד-פילע.
וויטראשען, ראלעטען,
איז גרויסען אויסוואהל
Izak Ber, Południowa 6.

ציום כליית ש"ב האהובה
מלכה קורגו,
עס מ' יהודה אר"י פרידל
אנו מאחלים ברכות מיט ווערד מוהיר מקרב לב להורים ולצמח.
יצחק רייכמאן ווערעו
מגד. מאיר ש. רייכמאן.

זיך געפונען

אריינגעטרראמאן פון דער נייער ווישער תלמוד
פון י. ל. לייטשיץ

צווישן אט די אלע שיינע, שוימע איך די ווישע שייך, לענין, אין וועל-
כער ס'בשטייט זיך פערשידענע מאטריאלן, און סתם אנטפלעכט אפגעריסענע
פערזאנלעכע, האלב הונדערטע רופען, זיי פארהען און וויסען אלען נישט וואו-
הין אלע רעדן, פרעגן און ענטפערן אפער זעהר פארזיכטיג, צוריקגעהאלטען מיט
געמישטע בליקען פון נאגערדיקייט און חשד. מען צוריקט זיך פלאמ'שט, מען
ווערט העמליכער איבער די אנדערע, אלע זענען קאמפלימענטן און אלע זענען זיכער
אז די גאנצע וועלט, וועט מוזען מיט דער צייט ווערען רויט-קאמפלימענטע, און
אלעס וועט ווערען שעהן, פרען און גוט. זיי קוקען דוכט זיך אויס נארווא תמי-
מתי'דיג, אפער אין דער זעלבער צייט אויך, "כיטרי", דאכט זיך אט די נשמה
אפ, און מיט א מאָל א טעמפלע פלאמ'שט נישט פערשטעהן.
ס'איז א געמישטער אפזעצן, און צווישן געהען ארום פרויען, עלטערע,
ינגע, נאך גאר יונגליכע, זעהן אויס ווי נאסען מעדלעך, שטארק אנטשמיטעט,
וואָס בערזליבען ווערען וואַנדערלע פּרנסט געשעפט-מעסיג, ווי-קאמפלימענטע, מען
ווערט מיט אלעמען פראָסט העמליך, הבר'יש, מען לאַכט, און מען רעדט אפילו
אויך פון פּרודעוואַנע קרבנות, ס'איז אומעטיג-פּרעהליך...
אין א היינטיגער שייך, אפגעזונדערט פון אלעמען, זיצט אפער אלען אפ-
פּלעטערט מאן מיט א מעלאנאָלישען שמייכלע אויך זענען ליפּען, זען פּנים קוקט
אויס אַיסגעמאַטערט, קענט זיך פון גרויסע געשטיגע אַנטשערענונגען, ער צופּט יע-
דער וועט זען שעהן שוואַך-וועט שפּיצנדיג פּראַנצויש בערדעל, זיינע גרויסע
שוואַרצע אויגען קוקען ארום זעהר אומרויג, ער האַרשט פון מינוט צו מינוט א
גרה-שחור'דיגען שמייכלע אויך אט די אלע פּאַסאזשירען, נאָר אַט געהט צו איהם
צו א הויך שעהן געבוטער מאן, מיט אַנעכט אַפּאַסאטלישען פּנים, און פּרעגט
איהם טיף:
— גו, חבר, איהר האָט טאַקע בעטלאָסען...?

— יע, חבר! — ענטפערט ער שטיל און גערוואַנעט. — כּמאן כּהאַג
זען אַנדער בריחה נישט... כּהאַג געקעמט ביז דער לעצטער מינוט. איך האָב
געשחאָמט מיט אלע מינע כּוחות געגען דעם שטראַם, אַפּער כּיָען מעהר נישט.
מען האָט מיך אַנטפּאַך צוגעשטעקט צום וואַנט, און איך בין מעהר נישט זיכער מיט
מיין לעפּען...
דער שעהער הויכער רוס, האָט אַראָפּגעלאָזען זיין קאַפּ, און האָט מיט טרע-
רען אין די אויגען געשעפּטעט; אַט גאַט וואָס וועט ווערען פון אונזער גרוי-
סקער רוסלאַנד?...
— דאַס אַנצייגע, וואָס בלעבט איצט צו טון, איז צו ראַטעווען היימלעך עס
וועט נאָר מעגליך זען! — האָט דער שטראַסער מעלאַנאָליש געענטפערט.
— חבר טעפּער! — האָט דער רוס געזען שטיל ווענען, — אין דער
צייט ווען אונזערע אומוויסענדע פּאַראַדישען קריטיקען דיר, האָסטו נאָך אַפּץ אַונ-
אין זינען...? דו ביזט אַ העלדיגער, חבר טראַציק! — ער האָט געכאַפּט קושען
זיין האַנט מיט אַ ריאת הכּבוד.
— יע, חבר שטישערען! — האָט ער טיף געענטפערט — ס'איז שוין אַ
פּנים אזוי דער שיקאַל פון אונזערע יודען, אַז נאָך דעם ווי זיי ווערען נאָקריע-
ציגט... מאַכט מען זיי פאַר העלדיג?... זיי האָבען בירע געשווינען.
— דו זעהסט? — האָט דיר פּלאַנען טראַציק אויפגעשטעלט, — אונזער
שייך געהט פּערבט דעם וואַנדערליך שעהנעם מאַנעבעט פון פּעסעס' דעם גרוי-
סקע אונטערפּאַליכען פּראַנצויז, וואָס האָט דורכ'ן טען קאַנאַל געענדיגט דעם פּנים
פון דעם ער-קעגנער. זעה ווי שעהן און מאַמענטעמיש היינט זיך אַרויף זיין פּינור,
פון די וואַסער, און עס פּראַקאַמירט די מאַכט פון מענשאַליכען שכל געגען דער
נאַטור!...
— יע, חבר! — האָט געענטפערט שטישערען מיט אַנאַמיקטען קול.
אַפּער דער גרעסטער מענשאַליכער שכל פון צוואַנציגסטן יאָרהונדערט, האָט
נישט געקענט ענדערען די הייליגע גאַטור פון אונזערע אַבראַהאַמישע רוסען...
— נישט גע'דאַג'ט חבר! — האָט טראַציק מעלאַנאָליש געענטפערט. עס
וועט נאָר קומען אַ צייט, ווען אַט די הייליגע רוסען וועלען אויך ווערען ציוויליזירט
ווי אלע פּענשען, און איך גלויב אז זענען יעדע וועט קומען דוקא פון מרת. —
האַט ער געהינטעמט פּערטורנינג און בודענעם בליקען האָבען זיך כּולות'דיג גע-
קושט...
זיי זענען אַריינגעפּאַהרען אַיבם שעהנעם האַפּען פון חפּת, און פאַר זייערע
אויגען האָט זיך ענטפּלעקט אַ נעע וועלט, אַ שעהנע ליכטיגע זען מיט אַ נעער צי-
וויליזירט.
פון בירע זענען זענען געווען אויסגעשטעלט שעהנע שטאַרקע, מעדערנע
סדרנים, מיט זייערע וועלט גרויס, בלויע גארטלען און שרעלע פּאַנעלע, האָבען זיי
געמאַכט דעם אַמזרוק פון פּרינצען און נישט פון האַפּט-ש'אָרים.

טיף, רוחני און ערליך זענען אלע פּאַסאזשירען דורכגעגאַנגען די ריזע פון
די בעאַמטע, און ווען ס'איז געקומען די ריזע פון שרעקע מיט טשישערי'ען,
האַט זיי דער בעאַמטער אַפּגעמאַכטען מיט זינע שעהנע, שוואַרצע אויגען, ער האָט
אויבערגעלאָזען זיין געהילף ביז דער אַרבעט, און אלען איך ער אַרײַן מיט די צחל
פּאַסאזשירען אין אַ בעזונדער צימער, און האָט פּערמאַכט די טויר הינטער זיך.
— מיינע הערען! — האָט ער צו געזאָגט — איהר וועט מיר מוזען ענט-
שפּיריגען, ווען איך וועל אַפּך נעמען אויף אַ קלענעם פּערהער, ס'וועט נישט זען
קען פּערהער פון אַ שטאַרקערען געגען אַ שוואַכערען אַדער פון אַ בעל הבית
געגען אַ פרעמדער, ווייל אין אונזער אַלט-נילאַנד, זענען אלע גלייך, די שטאַרקע
ווי די שוואַכע. די איינגעזעסענע בירגער ווי די פרעמדע וועלען קומט אַרײַן
אַפּער איצט מוזען מיר זען זעהר פּאַרוויכטיג, אַרײַנגעב'ענען אין אונזער לאַנד אום גא-
שיפען מיט פּערטעסער פון כּמעט אלע נאַציס, אויפ'ן אַלעמאָליכען קאַנגרעס
אין ירושלים, און אזוי ווי די וועלט איז נאָך נישט ריין פון הייליגע פּאַנאַסקעל,
וועלעך וועלען נישט אַנדערש, נאָר אז די גאַנצע וועלט זאָל סאַנצען נאָך זייער
העלען זיי זיך נאַטירליך וועלען אַרײַנגעב'ענען אין אונזער לאַנד אום גא-
צומייערען זייער באַרישען שפּיל, און אזוי ווי מיר זענען מעראַנטהאַרטיק פאַר דער
זיכערהייט פּנים אַרדנונג בכלל און פאַר יעדער יחיד בפרט, דערום מיינע הערען!
מיר איך אַפּך שטראַסע אויספּרעגן, איבערהייט ווען איהר זעט נאָך געקומען מיט
דער, רויטער שייך, מוזען מיר מיט אַפּך זען נאָכמעהר פּאַרוויכטיגער, וועלען מיר
וועסען פון זייערע קהעלע, אז דער העכסטער סאַווערעין-ראַט, האָט זיך היירט
גענומען צו די אלע ניקאַלי-מאַטאַרען, און רויבען אַזעס אַלע פרעמדע קאַפּי-
טאַלען, וואָס האָבען געזאָלט אַוועקשטעלען דער חרוב'דיגער רוסלאַנד אויף זיכערען
יפּאָרט, דערפּון מוז מען זען זעהר פּאַרוויכטיג מיט רוסען.
— מיטן גרעסטען פּערזענליכען, מען הער! — האָט טראַציק געענטפערט.
אויף אלע אַווערע פּראַגען, וועלען מיר ענטפערן אויסריכטיג און ניקאַלי. נאָך
אויבער איהר שטעלט אונז צום פּערהער פון איך אויסריכטיג פון בעזונדערע
פאַר אַינער העפּליכקייט. ס'איז מיר זעהר נאָ, אז העפּליכקייט און אַפּענהערציג
קענט אין צוואַנציגסטן יאָרהונדערט, וועלען איבעראַל און אומעטום געקענט מען
זיך מיט השד און ברוטאַליטעט מיט פרעמדע, און אַז. ת.
אדווער, דער בעאַמטער האָט אַ שמייכלע געסאָן:
— יע, מיינע הערען! אונזער אַלט-נילאַנד איז נאָך אויך נישט פּאַלקאַפּ.
אַפּער מיר ווענדען אַן אלע אינזערע כּוחות אויסצורוימען די פּאַלע דיפּלעמאַטישע
שפּראַך, יעדער זאך פון געטון ווערען עפּענטליך און אַפּענהערציג איבערהייט
אין קהל'שען לעבען און מלוכה אַרגאַנען, נאָר אַפּער געזען צום פּונקט סאַנצע
הערען!
דעס וועט ער ער ער קומט.

די פּידיגסטע איינקהויפּס-קוועלע!
"DOM BIELIZNIANY", צעגעלליאָא 45
 (רוג וועקאָנדיג)
 עפּעהלעט די בעסטע קונדשאַפט וועלען פון אונזערע אויספּרעגטע האַפּען, הערן און קינדער-וועלען פון בעשטיגען בוי עקעאַנאַט.
 די ב' קונדשאַפט אונז צו בעזוכען און איבערזען זיך, בעמערקונג: אַלס ברעטיג בעקומט יעדער קונדע גאַנץ אַמוזיסט צייכענען און מאַגנעטען צו השפּט

די געהיירמניסען פון מזרח
 היינט איז ווייטערדיגע טעג גרויסער שלאַנער
 (שעכערעזאדא)
 גיגאַנטישער פּילם לייט דער מעשה פון 1001 נאַכט
Iwan PETROWICZ, Mikołaj KOOLIN, Marcela Albani, Al. Wertynski
 עס וועלען אויסגעפּיהרט ווערען פּראַגמאַטישען פון דער סיאַטען שצ'עזעזאָדאָ, דורך דעם סיאַטען אַפּעזער אונזער דער לעטצטער פון 11. יודער, — אַנפאַנג שבת 4 נאַכט.

Grand-Kino
 היינט אין טעגליך! פאַרליצמייסטער טאַגערען
BOGUSŁAW SAMBORSKI
 היינט: ראלען

היינט אין ווייטערדיגע טעג!
דאָס קלוגע ווייב
Phyllis Haver, Jaqueline Leogan, Tom Moore
 גרויסער סימפּאָנישער אַרקעסטער אונזער דער לעטצטער פון 11. יודער, — אַנפאַנג שבת 4 נאַכט

ZACHETA
 היינט אין טעגליך!
דער מלאך פון דער גאָב
Janet Gaynor i Charles Farrell
 אַיפ'ן קרעשן סעאַטס פּרונזען פון 60 גאר. און 1 י. אַנפאַנג שבת 4 נאַכט, שבת און זונטאָג 12 סיטאָג.

MIMOZA
 היינט, און טעגליך!
דער לעצטער בעמעהל
EMIL JANNINGS
 מיט זיין פּאַרטנערק **EVELINA BRECHT** דער נאָעקסטער פּראַנצויז: 1) גרוי ווי פון 16 יעריגע מיט דער בערימטער Gerdi Gerdt (2). די קאַפּרזע פון אַ גרעפּיר

CORSO
 צום ערשטען מאל אין לאַדז אַ פּילם א. ג.
דער חותם פון פערברעד
WODEWIL, וואָס אַ פּרוי לייבט
ODEON
 סענסאַציעלע דראַמאַטישע קעמפּיע, אין די הויפּט-רעלען:
 דאַראַטי דוואַן און ראַפּערט אַרמאַטראַנג, אויסערן פּראַנצויז: אַ פּאַרס.

LUNA-PARK
 היינט ערעפּונג. סענאַציע פון אַ יאָרהונדערט
 דעמאַנסטראַציע פון אַ לעבעדיגען גייסט דורך פּראַפּ. אולטער.
 נאַרוטאַוויטשאַ פּיי טראַמוואַיאָוואַ

12 מעבעל
I. M. TERKELTAUB
Narutowicza 12
 w PODW6RZU TEL. 34-18.
12 מעבעל
 קויפּען בליג און אויף גוטע בערינגונגען
 מאַסלעטע איינריכטונגען. אזוי ענצעל
 זאָל זיך ווענדען נאָר צו די
 איבער-פּאַרעקאַט פּרונזע

